

"אי הבל אחיד?" – שיעור באדישות

קראו את השיר. מה גורם לנו להיכנס לתוך "בועה"? מה יגרום לנו לצאת מתוך ה"בועה" שלנו?

יושבים בבית קפה / קובי אוז

<p> ואת בתוך הג'יפ שלך, את לא פותחת רדיו את רואה שחבל לך על הזמן </p>	<p> יושבים בבית קפה ומרגישים בתוך בועה מה לא עשינו, איפה טעינו, מה נשתנה יושבים בבית קפה, אני מזמין עוגת גבינה מה לא עשינו, איפה טעינו, הלכה המדינה </p>
--	---

ואת בתוך הג'יפ שלך, את שומעת סטריאו
 ומונו בחוץ בשחור ולבן

ויאמר ה' אל קין אי הבל אחיד ויאמר לא ידעתי השמר אחי אנכי: ויאמר מה עשית קול דמי אחיד צעקים אלי מן האדמה: (בראשית ד, ט-י)

השם קין רומז לאדם עשיר שיש לו קניין ורכוש. השם הבל רומז לאדם עני שאינו נחשב לכלום בעיני הבריות. ואז ה' מתרעם על העשיר שהוא קין ויאמר ה' אל קין היכן הבל אחיד שהוא אחיד העני, ואתה מחשיב אותו להבל. ואין אתה חושש בצערו ובעוניו. ויאמר קין: לא ידעתי כלום מה איכפת לי, השומר אחי אנוכי? האם מוטל עלי לשומרו שלא ירעב ולא יצמא? האנוכי הריתי או ילדתי אותו? (הרב יש"ח עובדיה מצפרו, תורה וחיים)

"מה אכפת לי, השומר אחי אנוכי?" מה תצנח לקין? מה צנח לו ה'?

ר' אליעזר ראה את רבן יוחנן בן זכאי יושב ומלמד תורה, והתלמידים יושבים לפניו ולומדים. נכנס וישב אצל רבן יוחנן בן זכאי, עשה לפניו שתיים ושלש וש שבתות, ובא לדבר כנגד התלמידים, והיו מריחין ריח פיו סרוח, והיו מטמינים ולא היו אומרים, שוב בא לדבר והיו מטמינים ולא היו אומרים, שוב בא לדבר והיו מטמינים ולא היו אומרים, ידע רבן יוחנן בן זכאי שאין ריח פיו מדבר רע שיש בתוך פיו, אלא מן הרעב שלא היה אוכל כלום, אמר להן רבן יוחנן בן זכאי לתלמידים בחיכוך שתבדקו את הדבר ותדעו מה עסקו של תלמיד זה, אם רעב הוא, ומה אוכל, והיו מחזרין בכל ירושלים, ושואלין לפונדקי, יש כאן חבר אכסנאי, אמרו להן לאו, באו אצל אשה אחת, אמרו לה יש כאן חבר אכסנאי, אמרה להן הן, יש לו כלום בכאן, אמרה להן יש לו שק אחד, אמרו לה הראינו אותו, מיד הביאה אותו לפניהן, פתחו אותו ומצאו בו עפר, שהיה נותן ראשו לתוכו, ומוצץ כנבל יין, הלכו ואמרו לרבן יוחנן בן זכאי והיה תמה על הדבר, וראה צדק שביד ר' אליעזר שלא תבע מיד אדם לומר תן לי כלום, באותה

שעה קבע לו מעות הרבה, כדי שיהא אוכל מאכלים טובים, כמו שהיה למוד בבית אביו, שהיה אוכל ושותה יפה, עד שנתרפא ריח פיו. (מדרש תנחומא, פרשת לך לך, סימן י)

"ולא היו אורח" – האט היינט אתם אורח? האט היינט צושיט אשהו?

נחום איש גם זו היה מוליך מתנה לבית חמיו, פגש אותו מוכה שחין אחד ואמר לו: זכה עמי [=תן לי צדקה] ממה שיש איתך, אמר לו: כשאחזור. חזר ומצא אותו מת. והיה אומר כנגדו: עיניים שראו אותך ולא נתנו לך – יתעוורו, ידיים שלא פשטו לתת לך – ייקטעו, רגליים שלא מיהרו לתת לך – ישברו. וכך אירע לו לנחום איש גם זו. (תלמוד ירושלמי, פאה ח, ח (לו ע"ב))

**"כשאחזור" – אמה דחויף כל כק אנת מידי?
אמה את מוכה השחין? האט הוא האמין שנחוט באמת יחזור?**

והצולט שתק / אפרים סידון

והעולם שתק
 כי העולם שותק תמיד
 זה נוח
 זה חוסך מאמץ וכוח
 וזה לא מטריד.
 והעולם שתק
 והפנה את מבטו.
 אחרים שופכים את הדם –
 ואין זו אחריותו.
 הוא בסך הכול עולם.
 עולם קטן ועסוק.
 ושיניחו לו בשקט –
 וסוף פסוק...

מה אורט אנו אשתוק? מה יארוט אנו אקחת אחריות?

**ישמ"ח – ישועה שמעון חיים עובדיה (1872--1952) – נולד בעיר צפרו במרוקו ושימש בה כרב הקהילה.
 כתב ספרי שו"ת ופירושים על פרשות השבוע. נפטר במרוקו.**

